

Misbruik volmacht bij testament voorkomen:

- 1 Leg duidelijk vast wat de volmacht inhoudt
- 2 Stel toezichthouder aan, een professional

In een levenstestament geef je de gevolmachtigde meestal vergaande bevoegdheden, ook op financieel gebied. Zo kan de levensexecuteur onder andere beschikken over jouw banktegoeden, beleggingen, woning en inboedel. Ook kun je hem of haar machtigen om schenkingen te doen.

Voor je onderneming is het mogelijk een andere levensexecuteur te benoemen die jouw zakelijke belangen behartigt. Maar dan is het wel verstandig af te stemmen hoeveel geld uit de zaak onttrokken mag worden voor het levensonderhoud privé. Wie mag dit bepalen? De levensexecuteur in privé of de levensexecuteur zakelijk? Of bepalen zij dit in onderling overleg? Duidelijke vastlegging in een levenstestament van de taken en de rol van de verschillende levensexecuteurs voorkomt problemen.

Komt misbruik van volmacht voor?

Jazeker. Af en toe lees je een berichtje in de krant hierover. Komt het ook voor in onze beroepsgroep? Helaas wel. Zo heeft de Rechtbank vorig jaar in een zaak een gevangenisstraf van drie maanden voorwaardelijk opgelegd aan een (voormalig) medewerker van een accountantskantoor, omdat hij misbruik had gemaakt van een notariële algehele volmacht die een man op leeftijd had verstrekt. Daarnaast was er een taakstraf van 240 uur opgelegd. Zie Rb. Noord-Nederland 15 maart 2019, nr 18/730424-15 e.a., RBNNE:2019:1022. De zaak kwam aan het rollen door een bewindvoerder die verdachte transacties tegenkwam en hiervan aangifte heeft gedaan in 2014. Maar het misbruik was feitelijk al in 2007 begonnen. De schade was op dat moment al opgelopen tot circa € 85.000. Het punt was dat hij de boekhouder en de gemachtigde tegelijkertijd was. Er was geen enkele vorm van controle, totdat de bewindvoerder in beeld kwam.

Misbruik voorkomen

Hoe kun je nu voorkomen dat er misbruik gemaakt wordt van een volmacht?

Een goede oplossing is ten eerste duidelijk vastleggen wat de volmacht inhoudt. Het kan heel kort: alles mag. Dat lijkt duidelijk, maar is het eigenlijk niet. Is het bijvoorbeeld echt de bedoeling dat het risicoprofiel van de beleggingen worden aangepast, zouden er grote leaseauto's voor het personeel aangeschaft kunnen worden? Welke belangen zijn hiermee gediend?

Een korte volmacht kan dus tot veel vragen leiden. Het is beter om zoveel mogelijk handelingen die gebruikelijk zijn te beschrijven. En dan vervolgens in een restbepaling vastleggen dat overige zaken die noodzakelijk zijn, niet uitgesloten worden.

Toezichthouder aanstellen

Stel altijd een toezichthouder aan, bij voorkeur een professional

Ten tweede is het aan te raden, ter voorkoming van misbruik, om een toezichthouder aan te stellen. Dus naast een

gevolmachtigde benoem je ook een toezichthouder. Als in de genoemde casus een toezichthouder was benoemd, was de zaak lang niet zo uit de hand gelopen. Bovendien als je als gevolmachtigde weet dat je jaarlijks gecontroleerd wordt, laat je het wel uit je hoofd om misbruik te plegen. Er kan ook een extra waarborg ingebouwd worden dat een gevolmachtigde voor bepaalde rechtshandelingen, bijvoorbeeld bij transacties boven een bepaald bedrag, de medewerking nodig heeft van de toezichthouder. In feite treedt de toezichthouder in dat geval op als 2e gevolmachtigde.

Een toezichthouder kan heel goed een professional zijn, zoals bijvoorbeeld de accountant, boekhouder of belastingadviseur. Je bent al thuis in de financiën van je cliënt en hebt een vertrouwensband, maar kan wel een professionele afstand bewaren.

Gevolmachtigde aanstellen

Waar moet je op letten bij het aanstellen van een gevolmachtigde?

Vaak wordt een familielid benoemd als gevolmachtigde. Toch kan dit ook op weerstand stuiten binnen de familie.

Recentelijk kwam in een procedure voor Hof Den Bosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:2045, aan de orde dat een zoon graag een bewindvoerder benoemd zag voor zijn (dementerende) vader. Voor de Rechtbank was verzwegen dat zijn vader voor 1/3-deel aandeelhouder was in een BV met een aanzienlijk vermogen, waar ook zijn twee broers in participeerden. Vader had zijn broer aangesteld als gevolmachtigde. Het Hof erkende echter dat de broers hun machtspositie konden aanwenden om hun eigen belangen en het belang van hun kinderen boven het belang van de betrokken vader te plaatsen. Daarom besloot het Hof dat een bewindvoerder aangesteld moest worden om misbruik van de volmacht te voorkomen.

Voorkom misbruik van volmacht bij een levenstestament

Levenstestament opstellen: ook voor jouw belang

Zo zie je maar weer: het opstellen van een volmacht c.q. levenstestament is ingewikkelder dan je denkt. Het vergt maatwerk. Naast een notaris kan juist ook een accountant, fiscalist of boekhouder betrokken worden bij het opstellen van een levenstestament en de valkuilen die je daarbij kan tegenkomen. Neem het onderwerp jaarlijks mee bij het bespreken van de cijfers met je cliënt en zorg dat hun levenstestament tijdig geregeld wordt. Dat is ook in jouw belang, mocht de cliënt wat overkomen. [^]

Barbara Rijskamp
Fiscaal jurist bij Rijskamp Fiscaal